

SCHOLA-VRIENDEN-CONTACT

Uitgave van de Stichting Vrienden van
de Schola Cantorum Karolus Magnus te Nijmegen
Redactie: Frans de Bont, Koos Leemker en Jan Timmermans
Redactieadres: Kasteellaan 102, 6602 DK Wijchen.
tel.: 024 – 6415707; e-mailadres: jfleemker@kpnmail.nl

11e jaargang

nummer2

september 2018

Secretariaatswisseling

Romeinse gedenksteden dienden vooral ter nagedachtenis van een overledene, maar soms ook als promotie van iemand wiens goede daden bij diens leven reeds breed werden uitgemeten. Zo een steen komt mijn voorganger – Jan Timmermans - toe, die 20 jaar lang als secretaris van de schola heeft gefungeerd en die ik begin mei van dit jaar heb mogen opvolgen.

Ik zing sinds 2014 met veel plezier bij de schola en ben blij dat ik nu door het uitvoeren van secretariaatswerkzaamheden binnen het bestuur een bijdrage kan en mag gaan leveren. Secretaris Jan Timmermans was als een hoeksteen voor de schola. We hebben tijdens onze jaarafsluiting op 23 juni afscheid van hem genomen als secretaris van de schola. We namen toen tevens afscheid van Jo van der Meijden als penningmeester van de vrienden. Elders in deze aflevering leest u er meer over. Voorzitter Piet Ronnes vergeleek de penningmeester met een Fries paard, het hoofd

geheven, trouw en strijdlustig, vol energie en creatief. In Jan prees hij de kracht van een stamboekpaard. ‘We verliezen in jullie een sterk tweespan’.

Als nieuwe secretaris kan ik niet méér zeggen dan dat ik mijn uiterste best zal doen om een waardig opvolger te worden van Jan. Iemand opvolgen met zulke formidabele kwaliteiten is geen sinecure.

Jan blijft voorlopig hand en spandiensten verlenen. Als redactielid blijft hij twee maal per jaar de lay out van dit Vriendencontact verzorgen. Mijn werk daaraan beperkte zich dan ook tot het schrijven van deze inleiding en het maken van onderstaand overzicht.

Jos Verbagen

*_*_*_*_*

Een overzicht van onze activiteiten sinds het vorige vriendencontact.

*‘Zeven maal om de aarde te gaan,
als het zou moeten op handen en voeten;
zeven maal, om die ene te groeten
die daar lachend te wachten zou staan’*

schreef Ida Gerhardt in haar gedicht **‘de gestorvene’**.

Sedert de vorige aflevering van vriendencontact werd de schola meer dan zeven maal gevraagd om met zang een uitvaart op te luisteren.

Op maandag 15 januari hebben we mevrouw Elisabeth van Rijn uitgeleide gedaan in de Cenakelkerk van de Heilig land stichting.

Op dinsdag 16 januari zongen wij bij de uitvaart van de heer Jan B. Scholten in Bennekom

Op donderdag 18 januari luisterden wij met onze gezangen de uitvaart op van de heer Guus Thijssen in de Cenakelkerk van de Heilig land stichting.

Op vrijdag 19 januari namen wij deel aan de uitvaart van de heer Nico van Kessel in de H. Antonius Abtkerk in Malden.

Op woensdag 24 januari vond op natuurbegraafplaats Heidepol in Arnhem het afscheid plaats van de heer Vic Meijers, vader van mevr. Josan Meijers gedeputeerde bij Provinciale Staten van Gelderland.

Op dinsdag 3 april verzorgden wij de gezangen bij de uitvaart van mevr. Verstegen in de O.L.V. van het H. Hart-kerk Berg en Dal.

Op maandag 30 april deden wij de heer Van Bronkhorst in de O.L.V. van het H. Hart-kerk van Berg en Dal uitgeleide.

Op vrijdag 29 juni zongen wij bij de uitvaart van mevrouw Joke de Kleijn in Wychen

En op zaterdag 1 september zullen wij zingen bij de uitvaart van de heer Ben Klaassen in de Bartholomeuskerk in Beek.

*_*_*_*_*

50 jaar Gregoriaans Koor Dukenburg-Nijmegen

Op zondag 21 januari 2018 herdacht het Gregoriaans Koor Dukenburg zijn 50-jarig bestaan. Dit gouden jubileum werd gevierd met een plechtige Eucharistieviering in de Ontmoetingskerk in de wijk Dukenburg bij winkelcentrum Meijhorst. Hoofdcelebrant was Mgr. Gerard de Korte, bisschop van 's-Hertogenbosch geassisteerd door de beide pastores van deze kerk: Joska van der Meer en Jeanne Rens.

Het was de 3e zondag door het jaar met '*Dominus secus mare Galilaeae*' als introïtus. Het koor zong de gregoriaanse gezangen melodisch en ritmisch op voortreffelijke wijze onder leiding van dirigent Stan Hollaardt. Hij is naast dirigent van de schola ook dirigent van dit parochiële koor, dat 13 zangers telt en zich toelegt op het gregoriaans, gezongen volgens de nieuwste semiologische inzichten.

Hij is ook de oprichter van dit koor samen met zijn trouwe organist en ons lid van verdienste Ton Bertrand.

Ongeveer 15 keer per jaar zingt het koor in de viering op zondag om 11.00 uur. Elke donderdagavond wordt gerepeteerd van 20.00 tot 22.00 uur.

De kerk was voor deze bijzondere viering heel goed gevuld. Koor en kerkgangers zongen afwisselend Mis VIII en Credo III. Er werd flink meegezongen en de sfeer was heel feestelijk en inspirerend.

Aan het eind van de viering werden de beide jubilarissen, Stan en Ton, door de bisschop toegesproken en in het zonnetje gezet. Ook de aanwezige kinderen hadden een hele ludieke presentatie. De

Ontmoetingskerk behoort tot de fusie-parochie de Heilige Drie-Eenheid. De jubilarissen kregen de parochiespeld van de H.Drie-Eenheid opgespeld.

Het was de eerste keer dat deze speld werd uitgereikt, omdat de fusie nog niet zolang geleden tot stand is gekomen.

Er was een feestlied gemaakt op de melodie: *Gij zijt voorbij gegaan*.

Hieronder het 1e couplet.

Het Gregoriaanse koor viert nu hun gouden feest.

Gezangen in Latijn Spiritus - heil'ge Geest.

De klanken van Gods woord in oude taal herleefd.

*Vertrouwd, bezield op maat Met **Stan** altijd paraat.*

In de hal van de kerk was na de viering receptie onder het genot van een kop koffie en een petitfourtje. Velen bleven nog even om het hele koor te feliciteren. Ook een aantal leden van de schola was aanwezig. Aan het eind ging het koor samen met de bisschop op de foto. Het Gregoriaans Koor Dukenburg kan zeer tevreden zijn met zo'n mooie bijeenkomst. Dat geeft moed en inspiratie voor de toekomst.

De Schola Cantorum Karolus Magnus wenst het koor nog jarenlang veel zangplezier.

Koos Leemker

*_*_*_*_*

Onze overige activiteiten sinds het vorige vriendencontact.

Van Willibrord tot Lebuïnus

Onder deze titel trad de schola op **zondagmiddag 11 februari 2018 op in de Broederenkerk in Deventer**. Het concert had plaats in het kader van 1250 jaar Lebuïnus/Deventer. In dat jaar werd de stad Deventer gesticht. Gedurende het hele jaar 2018 zullen er verschillende evenementen plaatsvinden waarbij wordt teruggekeken op de geschiedenis van Deventer en vooruitgekeken naar de toekomst. Er is door de organisatie een uitgebreide evenementenkalender samengesteld voor het hele jaar. In juni en november geeft de schola opnieuw acte de présence.

Het programma van de schola bestond deze middag uit een selectie van gregoriaanse gezangen uit de officies - de kloosterlijke gebeden van de monniken, ook getijden genoemd - van de heilige Willibrord en de heilige Lebuïnus. De gezangen van de Deventer patroonheilige Lebuïnus werden geschreven bij gelegenheid van de translatio, de overbrenging, van het gebeente van de heilige naar de Grote Kerk in de 11e eeuw.

Een eeuw later zijn de zangstukken verzameld en anoniem opgetekend bewaard gebleven in het Utrechtse handschrift Uu-406.

Onze dirigent Stan Hollaardt heeft ze onder het stof vandaan gehaald, omgezet in het gregoriaanse vierkante notenschrift en van ritmische tekens voorzien. De Nederlandse vertaling van de antifonen en responsoria is van Vincent Hunink, docent Klassiek Latijn en Vroegchristelijk Grieks en Latijn aan de Radbouduniversiteit te Nijmegen.

Hoofdbestanddeel van het programma en een primeur was de uitvoering van de Lauden van Lebuïnus. Lauden zijn de lofzangen voor God die in de vroege morgenuren in de kloosters gezongen of gebeden worden. Ook nieuw is de hymne '*Votorum Deus arbiter*'. De tekst is afkomstig uit een levensbeschrijving van Sint Lebuïnus, de *Vita Lebuini* door Hucbald (920). De lofzang op de heilige is van de hand van een leerling van Hucbald, een zekere Judio. Deze gaat vooraf aan de eigenlijke levensbeschrijving. Scholalid Gerard Pieters heeft de tekst vertaald en Stan Hollaardt heeft hem op muziek gezet.

Het spiritueel concert opende met twee gezangen over Sint Willibrord: de hymne '*Patriam nostram*' en het schitterende responsorium '*In gente Fresonum*'. Dit laatste gezang is de schola intussen zeer dierbaar geworden, enerzijds door zijn uitbundige passages; anderzijds door zijn lange en meer meditatieve melismen. De Lauden openen met het eerste gedeelte uit de levensbeschrijving van *Lebuïnus*: *Lectio: De Vita Sancti Lebuini presbiteri et confessoris*.

Vanaf half drie 's middags begon te kerk vol te stromen. Aan de voorraad goedverzorgde programmaboekjes, waaraan voor dit verslag gegevens zijn ontleend, kwamen we dik tekort. Om drie uur, toen het concert begon, zaten ongeveer 250 geïnteresseerde aanwezigen stil en aandachtig te luisteren. De akoestiek van de kerk is heel mooi, maar wat lang. Dat vraagt enige aanpassing van het tempo waarin de gezangen ten gehore worden

gebracht. De sfeer was heel intens. Het was net of de schola en de luisteraars elkaar inspireerden. Na driekwartier waren de laatste noten gezongen en klonk een luid applaus. De scholaleden mengden zich vervolgens onder de aanwezigen, die geleidelijk de kerk gingen verlaten. Op verschillende locaties in de kerk werden geanimeerde gesprekjes gevoerd, waaruit veel waardering sprak. Inhoudelijk en muzikaal hebben we een programma uitgevoerd waar we trots op mogen zijn. Ook de organisatie van deze middag was in goede handen. Nadat we de tunica's hadden verwisseld voor onze zondagse kleding keerden we heel tevreden naar huis.

Koos Leemker

Sint Walrick bij het ochtendgloren - paaszaterdag 31 maart 2018

Voor de elfde keer trad de schola op bij de koortsboom en ruïne van Sint Walrick. Om precies 7.14 uur trokken de monniken tussen de bomen in het Vennengebied naar de heilige plek; onder het zingen van de hymne '*Deus creator omnium*', waarin God geprezen en gedankt wordt voor het daglicht. De weersomstandigheden waren buitengewoon gunstig: geen wind, droog, aangename temperatuur en een heldere volle maan. De keuze van de gezangen werd deze keer bepaald door drie elementen: de legende van Sint Walrick, de Mariaverering bij het beeld in de kapelruïne en de paastijd die op handen is. Dirigent Stan Hollaardt had ook dit jaar weer een prachtig programma samengesteld.

Aan publiciteit hadden we deze keer geen gebrek. Het weekblad **Wijchens Wegwijs** kopte: "Monniken zingen de zon toe." De **Maas- en Waalkanter** opende het interview met de dirigent als volgt: "We gaan weer het licht tegemoet." De ruïne van Sint Walrick was een beetje een vergeten religieuze plek geworden. Op deze plek stond eens een Benedictijner klooster. Walaricus van St. Valéry was een Franse heilige, patroon van de zieken en koortslidder. Hij stierf in 622 en zijn naam is nog steeds verbonden aan de kapelruïne in het Overasseltse vennengebied. Bezoekers hangen nog steeds lapjes in de naastgelegen koortsboom in de hoop op genezing. Ook wij deden dit tijdens het zingen van de litanie '**Gloriosi Sancti Walarici**' bij het vers: 'Heilige Walrick, die koorts wegneemt en gezondheid schenkt.' In stilte werd ook even stilgestaan bij een zieke collega.

Met onze gregoriaanse gezangen hebben we de geest er weer ingeblazen.

Het ritueel op de eerste zaterdagochtend na het begin van de zomertijd aan het begin van de lente trekt vele belangstellenden. Dit jaar waren naar schatting 250 mensen aanwezig, zodat we maar net voldoende tekstboekjes hadden.

"Rituelen rond kerkelijke feestdagen zijn in trek." Dat was de titel van een artikel in **De Gelderlander** van vrijdag 30 maart 2018. Grote belangstelling is er de laatste jaren voor '*The Passion*', het lijdensverhaal rond Pasen. Nieuwe vormen van spiritualiteit groeien, zij het buiten de kerk. Ook onze voorjaarspelgrimage naar St. Walrick sluit

aan op de universele behoefte van mensen om verdriet en emoties te delen. Iedereen wordt geconfronteerd met ziekte en pijn. Rituelen kunnen je door moeilijke situaties heen helpen.

De plek rond de ruïne is in de afgelopen tijd prachtig opgeknapt en de paden zijn veel beter begaanbaar dan voorheen.

Naast St. Walrick wordt deze plek ook in verband gebracht met Karel de Grote - zijn geliefde Valkhof in Nijmegen is dichtbij - en ook met Sint Willibrord. Daarom zongen wij ter ere van deze beroemde apostel van Nederland het schitterende *'In gente Fresonum'*, over de allerheiligste bisschop Willibrord, die als speciale prediker werd aangesteld bij het volk der Friezen en zijn bisschopszetel had in Utrecht.

Enkele Mariagezangen mochten niet ontbreken: *'Salve Regina'* en *'Regina Caeli'*. Als Paasgezangen zongen we het bekende *'Victimae paschali'* en tijdens de terugtocht de hymne *'Nox et tenebrae'*, waarin bezongen wordt, dat Christus komt, nacht en duisternis verdreven worden, de morgen daagt en de hemel licht.

In restaurant Sint Walrick had de nazit plaats onder het genot van een aangeboden kop koffie. Een grote groep bleef nog even napraten. Er vielen vele waarderende woorden over dit optreden van de schola. Eén mevrouw ging zeker heel tevreden naar huis. Ze liet zich ontvallen: *"Zo, ik heb mijn Paasviering hier wel gehad."*

Een mooi compliment.

Koos Leemker

27 Mei 2018. Deelname aan de eerste Mariken Ommegang in Nijmegen.

De Ommegang vond plaats op initiatief van Marjolein Piecks, dichter, zangeres en kleinkunstenaar, en Monica Bosman, dichter en tekstschrijver, samen met de groep 'Wij zijn Mariken'.

2018 wordt gevierd als Marikenjaar, omdat 500 jaar geleden in 1518, het verhaal van Mariken van Nieumeghen voor het eerst in druk verscheen.

De Meimaand is uitgeroepen tot 'Marikenmaand' met een breed cultureel programma: van stadswandelingen, vertelvoorstellingen, films, exposities en lezingen e.d. Nagenoeg alle wetenschappelijke en culturele instellingen, kerken, winkelbedrijven, kunstenaars, schilders en schrijvers hebben een inbreng geleverd. De Mariken Ommegang wil een spiritueel en kunstzinnig programma zijn, een variatie op de Maria Ommegang van vroeger tijden. Toen Mariken tijdens zo'n Ommegang het wagenspel Masscheroen zag, kreeg zij berouw van al haar zonden. Het was een zonnige morgen. De leden van de schola konden zich omkleden in de Mariënburghkapel en wandelden om half negen als een groep monniken in langzame pas naar de Valkhofruïne. Er heerste een nagenoeg doodse stilte in de verlaten straten van de nog niet ontwaakte binnenstad. In het Valkhofpark was – behalve een paar fotografen – slechts een enkele toeschouwer aanwezig. Om 9 uur bewogen wij ons onder het zingen van de hymne *'Ave maris stella'* naar de Valkhofkapel, waarin inmiddels al een ontvangst van 60 à 70 belangstellende deelnemers had plaats gevonden met een kort cultureel program. Dat gezelschap sloot zich aan bij de schola in processie, met rode kaarsen in de hand. Onder het zingen van de *'Litanie van Maria en alle vrouwen'* begaf de processie zich door de Burchtstraat naar het beeld van Maria aan de gevel het historisch stadhuis.

Daar werd de litanie onderbroken en zongen wij het *'Ave Maria'*, het Wees gegroet. En gezamenlijk lazen wij hardop een gedicht van Boschman *'Mariken aan Maria'*. Via de Marikenstraat trokken wij de litanie weer zingend naar de Mariënburghkapel. Op het plein aldaar besloten wij met de antifoon *'Sancta Maria, succurre miseris'* met de psalm *'Dixit Dominus'*.

Daarna gaf de gregoriaanse vrouwenschola ‘Voces caelestes’ o.l.v. Hanneke van der Grinten in de kapel een concert. Zij voerden een zevental gezangen uit. Zij beschikken over een prachtige koorklank en een ademhalingstechniek, waardoor het gezang als één vloeiende stroom wordt ervaren.

Beide koren zongen daarna samen het ‘*Salve regina*’ en het ‘*Sub tuum praesidium*’.

Na de vertolking van het wagenspel Masscheroen door Marjolijn Piecks was het woord aan burgemeester H. Bruls. Met een korte toespraak opende hij de Marikenweek.

En nu maar afwachten of het zaadje van de Mariken Ommegang in de jaren uitgroeit tot een echte traditie.

Frans de Bont

Afsluiting van het werkjaar van de Schola Karolus Magnus en tevens afscheidsfeest voor secretaris Jan Timmermans en penningmeester Jo van der Meijden.

Op zaterdag 23 juni 2018 kwamen wij, de dirigent en de leden van de Schola, vergezeld van hun partners, om 12 uur bijeen voor een feestelijk middag- en avondprogramma. Wij startten in de Hortus aan de D’Almarasweg in Nijmegen. Er werd koffie en thee geserveerd met een keuze uit verschillende soorten gebak. Het hele gezelschap had zo de gelegenheid weer eens bij te praten, alvorens verder op stap te gaan. Wij konden rondwandeland genieten van de mooi aangelegde bloemen- en beeldentuin. Om 14 uur werden wij verwacht in het Wijnhuis Groesbeek aan de Breedeweg 2 voor een middag wijnproeven, wandelen door de wijngaard en een bezoek aan de kelder onder het wijnhuis.

Het wijnhuis van het Nederlands Wijnbouwcentrum wordt geleid door vinologe Lara Güppertz.

Na een lange inleiding, waarin zij de ontwikkeling van de wijnbouw in Groesbeek schetste – er zijn nu 15 hectaren land met wijnstokken beplant – ging zij over tot de proeverij. Ons werd een viertal wijnen aangeboden, om te proeven, witte, rode en rosé. Het grote aantal proevers leidde dan ook tot veel verschillende belevingen.

Het bedrijf is eco-bewust. De wijn wordt biologisch geteeld, en het beleid is er op gericht, om zoveel mogelijk te werken met mensen, die sociaal vaak moeilijk aan een baan komen.

Na de proeverij volgde er een wandeling met uitleg door de wijngaard van Wijnhuis Colonje, en tenslotte bezochten wij de kelder, waar in grote metalen bakken de druiven tot wijn rijpen.

Rond half zes vetrokken wij naar restaurant het Zwaantje, gelegen aan de verbindingsweg tussen Groesbeek en Mook.

Vanaf dat moment stond de bijeenkomst in het teken van het afscheid van Jan en Jo.

Voorzitter Piet Ronnes vatte nog eens samen het vele werk dat door Jan Timmermans als secretaris in ruim twintig jaar is verzet: het bestuurs- en secretariaatswerk, voorbereidend werk bij onze optredens, de inrichting en up to date houden van onze website, ontwerp en afdrukken van de duizenden boekjes bij onze optredens, én de digitalisering van het hele secretariaatsarchief en van alle gezangen, die wij hebben uitgevoerd (een monnikenwerk).

Jo, die Jan leerde kennen tijdens de Romereis van de Schola, in 2002 en nu al 15 jaar met hem samen is, werd al spoedig gevraagd het penningmeesterschap van de Schola en van de stichting Vrienden van de Schola op zich te nemen. Zij heeft met veel kundigheid en zorg de boekhoudingen gedigitaliseerd.

Namens de Schola overhandigde de voorzitter een door Jos Verhagen prachtig uitgegeven Liber Amicorum, waarin alle zangers hun herinneringen en dankbetuigingen deelden. Beide bedankten in gloedvolle woorden.

Tijdens het diner traden op initiatief van Oda Fennema de dames als ad hoc-koor op. Een geestrijke smartlap, waaruit hier een paar regels:

*“Schola, jij bent voor ons een baken in het duister,
Schola, jij tilt de stemming op, met al je luister
Jan/Jo, die gaan ons verlaten, hoe moet het nu verder met ons ?
De goede band blijft!
Frans de Bont*

Van Willibrord tot Lebuïnus – 2 -

Onder deze titel trad de schola op **zaterdag 7 juli** op bij gelegenheid van het 30-jarig bestaan van De Gouden Engel, een Nijmeegs reisbureau voor kunst- en cultuurreizen. De eerste contacten met het reisbureau dateren van oktober 2005. De schola maakte toen een concertreis naar Italië: "In het voetspoor van Dante". De reisorganisatie was in voortreffelijke handen van De Gouden Engel.

Een deel van het feestelijk jubileumprogramma had plaats in het dorpje Zyfflich, net bij Nijmegen over de grens in Duitsland. In het kerkje gaven wij ons concert na een optreden van het Nijmeegse koor Mnemosyne. Voor ieder was ongeveer een half uur uitgetrokken. Wij brachten een selectie van gregoriaanse gezangen uit de officies - kloosterlijke gebeden van de monniken - van de heilige Willibrord en van de heilige Lebuïnus, beiden geloofsverkondigers uit onze streken. De gezangen van Lebuïnus, patroonheilige van Deventer, werden geschreven bij gelegenheid van de overbrenging van het gebeente van de heilige naar de Grote Kerk aldaar in de 11e eeuw.

Wij openden met de hymne '*Patriam nostram*', toegewijd aan Sint-Willibrord. Hoofdbestanddeel van het programma was de uitvoering van een deel van de Laudens

van Lebuïnus, de lofzang voor God die in de vroege morgenuren in de kloosters werd gezongen of gebeden. Na de gezongen Lectio over het leven van Lebuïnus volgde de hymne '*Votorum Deus arbiter*', een nieuw gezang, waarvan de tekst komt uit de levensbeschrijving van Sint-Lebuïnus door Hucbald (920).

Daarna volgden 5 antifonen uit de Lauden met enkele verzen uit verschillende psalmen. Alleen de laatste psalm, Psalm 148 '*Laudate Dominum*', werd helemaal gezongen.

Naar schatting 80 aanwezigen luisterden aandachtig naar de inleiding van onze dirigent, die inging op de betekenis van De Gouden Engel in historisch-bijbelse opzichten. En op het feit dat de schola Gregoriaans van eigen bodem zou gaan zingen. Met het een tekstboekje in de hand hadden zij vervolgens alle aandacht voor de gezangen.

De kerk heeft een goede akoestiek. Dat komt de zang zeker ten goede. Het was een geslaagd optreden met een welgemeend applaus aan het eind.

Het tweede programmaonderdeel speelde zich af in de beeldentuin aan de Querdamm in Zyfflich. De buitentemperatuur was tropisch. Gelukkig was een standje opgezet met de nodige drankjes. Er was een podium gecreëerd onder een groot tentdoek. Verschillende koren traden kort op. Voor iedereen was 6 minuten uitgetrokken. In de kerk traden we in tunica op, maar hier mochten we wat luchtiger gekleed gaan. In een korte processie naderden we het podium onder het zingen van de hymne '*Patriam Nostram*'. Daarna zongen we uit het hoofd het prachtige '*In gente fresonum*', over het leven van Sint-Willibrord. We hadden er stevig op geoefend en het werd met de nodige dynamiek uitgevoerd. De waardering van de aanwezigen bleek uit een stevig applaus.

Daarna werden door de gezamenlijke koren nog twee liederen gezongen: *Abendlied* van Joseph Rheinberger en *Cantique de Jean Racine* van componist Gabriel Fauré.

Enkele leden van de schola namen deel aan deze uitvoering.

's Avonds waren we welkom op de afsluitende feestavond in hotel Erica te Berg en Dal en ook op het slotconcert op 8 juli in cultureel centrum de Lindenberg te Nijmegen. Ieder scholalid stond het vrij om daarnaar toe te gaan.

De elf aanwezige zangers gingen na deze middag tevreden naar huis.

Koos Leemker

Concert Norbertus van Gennepe 1 Augustus 2018

Op die dag bezochten 120 norbertijnen en norbertinessen - allemaal abten en bestuurders van norbertijner kloosters uit 40 landen - het Genneperhuis in Gennepe, waar hun stichter Norbertus, geboren rond 1080, zijn jeugd jaren doorbracht als zoon van Heribert, Heer van Gennepe. Hij stichtte in Prémontré de orde van Norbertijnen, ook Prémonstratenzers genoemd.

Het internationale gezelschap was een week bijeen geweest in Rolduc (voorheen Kloosterrade) in Limburg voor het zesjaarlijkse Generale Kapittel o.m. om een nieuwe generaal-overste te kiezen. Zij gingen nog drie dagen een pelgrimage maken

langs de plaatsen, waar Norbertus in zijn leven heeft vertoefd. Na Gennep reisden zijn door naar Xanten, waar Norbertus jaren verbleef tijdens zijn opleiding voor een ambt in de kerk, en naar Maagdenburg, waar hij de laatste jaren van zijn leven bisschop was.

De gasten kregen eerst een ontvangst in het oude stadhuis. Daar zagen zij ook het fraaie mozaïek van hun Norbertus, dat in de jaren zestig van de vorige eeuw werd gemaakt. Samen met burgemeester Peter de Koning liepen zij voorafgegaan door vendeliers en mensen in middeleeuwse klederdracht naar het Norbertusbeeld op het Jan Lindersplein om daarna in de Sint Martinuskerk het concert van Karolus Magnus bij te wonen.

Het gezelschap arriveerde om 12.15 uur bij de kerk, waar de schola zich binnen bij de deur ter ontvangst had opgesteld. De kerk was nog gesloten. Toen die geopend werd, kwam de stoet van in het wit geklede gasten binnen, en daarna volgden vele belangstellenden.

Toen iedereen gezeten was, trokken wij onder het zingen van de *Litanie van St. Norbertus* de kerk door om plaats te nemen op de altaartrappen.

Daar aangekomen leidde dirigent Stan Hollaardt het concert in. Hij wees op de aanwezigheid van een glas in lood raam bij de ingang van de kerk, waarop een spin is afgebeeld. Er is een legende, die vertelt dat Norbertus in Kloosterrade tijdens de viering van de eucharistie een giftige spin zag vallen in de geconsacreerde wijn. Uit eerbied wilde hij die niet verwijderen en dronk de spin tezamen met de wijn op. Na de mis moest hij plots niezen en kwam de spin levend te voorschijn, waarop Norbertus het diertje op de grond zette. “De orde – zei Hollaardt – heeft steeds een

grote devotie gehad voor de eucharistie, en daarom brengen wij nu een concert met overwegend eucharistische gezangen.”

Zelf zong hij vervolgens de *Lectio Via Sancti Norberti*, waarin in het kort diens leven wordt geschetst. Daarop volgde een smeekbede tot Norbertus in de hymne *Norberte, Pater insignis*. Daarop brachten wij de communio *Qui manducat* ten gehore en het gezang *Verbum supernum*. Bij het meer bekende gezang *Ave verum* nodigde de dirigent iedereen uit om mee te zingen. Na het *Optatus votis omnium*, gedachtenis bij Norbertus' overlijden, volgden het loflied op Christus *Te laudamus* en de antifoon *Dominus dabit benignitatem* met enkele psalmverzen. Het concert werd besloten met het introitus *Cibavit eos* van sacramentsdag. Toen de dirigent aftakte, sloeg de kerkklok één uur. Dat was de afspraak! Er volgde een luid applaus.

Bij het verlaten van de kerk, waarbij de schola voorop liep tot aan de deur, kregen wij veel knikjes vol waardering.

Met bussen werden de gasten richting het Genneperhuis gereden. Het Genneperhuis is gelegen in een glooiend landschap zonder veel schaduwplekken. Men moest vanaf de parkeerplaats nog ongeveer tien minuten door het zonovergoten landschap lopen. Veel gasten hadden grote gele parasols bij zich, of droegen een witte hoed. Een verrukkelijk gezicht.

Tegenover de ruïne van het Genneperhuis dicht bij de plaats, waar de Niers zich in de Maas stort, was een grote overkapping aangebracht, waaronder voor wel 150 gasten de lunch klaar stond. Er was een korte toelichting op de geschiedenis van het Huis en er waren korte toespraken, o.m. gericht tot de burgemeester van Gennepe. Wij waren ook uitgenodigd en hebben interessante gesprekken gevoerd. Op een bepaald moment kwam er plots een groep nieuwsgierige kalveren op de picknickplaats afgestormd. De begeleidende boeren hielden die echter goed in de hand!

Een bijzondere dag.

Frans de Bont

*_*_*_*_*

14e Gebroeders van Limburg Festival op 25 en 26 augustus 2018

‘Liefde voor het Landschap’

De gebroeders van Limburg, Paul, Herman en Johan, zijn samen met hun grootvader Willem Maelwael en hun oom Johan Maelwael de grondleggers van de Nederlandse schilderkunst. Zij leefden rond 1400 en zijn beroemd geworden door hun getijdenboeken met prachtige miniaturen. Het Middeleeuws Festival Nijmegen werd dit jaar voor de 14e keer georganiseerd en dankt zijn naam aan deze drie beroemde broers. Zij hebben op de miniaturen diverse landschappen geschilderd in mooie natuurlijke kleuren. Dat is mede de aanleiding om het festival dit jaar de titel mee te geven: *‘Liefde voor het Landschap’*.

De schola had op zondag 26 augustus een drievoudige rol. Tijdens de viering, die om 10.00 uur begon in de goed gevulde Stevenskerk, zong de schola bij de intocht de hymne *‘Ales diei nuntius’* over de vogel die de dag aankondigt. Als tussenzang werd

Psalm 24 (*psalmus alleluianicus*) gezongen en als communio *'Iuvenes en virgines'* met enkele verzen uit het canticum van de drie jongelingen. Behalve door de schola werd de viering nog door drie andere koren opgeluisterd: Capella Vacalis o.l.v. Bram Verheijen, I Bianchi o.l.v. Pieter Zwart en Capella Cumarana o.l.v. Jetty Podt. Jetty Podt was tevens de organiste, die de samenzang begeleidde, zoals het openingslied *'De stille zingt U toe, o Here'*, *Gloria VIII* en het slotlied *'Want mijn berder is de Heer'*. Voorgangers in de viering waren pater Eduard Kimman sj en dominee Henk Gols, die een inspirerende overweging hield. Bijzonder was dat de aanwezigen onder twee gedaanten ter communie gingen.

Rond 11.30 uur was de goed verzorgde viering ten einde en gingen we bij De Waag genieten van een kop koffie met appeltaart.

Om 13.00 uur sloten wij ons aan bij de 'Blijde Incomste', een optocht door het centrum van de stad met historische en fantasiefiguren uit de unieke schilderwerken van de gebroeders en personages in nieuwe kleurrijke handgemaakte kostuums. Het was in de Middeleeuwen gebruikelijk wanneer een vorst op bezoek kwam, dat het hof feestelijk werd ontvangen. In dit geval was dat hertogin Maria van Gelre. Maar ook Katharina van Kleef en de Gelderse draak, alles en iedereen liep in de optocht mee. Een geweldig schouwspel. Het publiek langs de kant was in grote getale opgekomen. Met name op de Grote Markt was het heel druk. Het droge, zonnige weer met een aangename temperatuur zal daar zeker toe hebben bijgedragen.

Om 15.30 uur was ons derde optreden: de Mariavespers in de Stevenskerk. In processie en in stilte begaven we ons naar de twee rijen stoelen tegenover elkaar vóór het portret van de H. Maria van de gebroeders van Limburg. De kerk was niet alleen goed bezet, maar er liepen veel kijkende en pratende toeristen rond, die de devote sfeer wel wat bedorven. Zo ging dat in de middeleeuwen, werd gezegd. En de geest

waait waarheen hij wil. De geïnteresseerde aanwezigen waren ons dankbaar voor dit kloosterlijke, gezongen gebed.

Hierna keerden we terug naar onze kleedruimte in het Stadhuis om daarna samen nog wat te drinken en ontspannen terug te blikken. Wat de schola betreft sinds 2008 opnieuw een geslaagde bijdrage aan dit festival.

Koos Leemker

*_*_*_*_*

Mogen wij u blijven informeren?

Vanaf 25 mei 2018 moeten alle organisaties zich houden aan de nieuwe Europese privacywetgeving: de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG/GDPR). Deze wet vervangt de huidige wet 'bescherming persoonsgegevens' en stelt strengere eisen aan de manier waarop persoonsgegevens worden verwerkt.

De Stichting Vrienden van de Schola Cantorum Karolus Magnus heeft de bescherming van uw persoonlijke gegevens, die we bewaren, hoog in het vaandel staan. Daarom willen we graag verifiëren of u nog het nieuwe Schola Vrienden Contact wilt ontvangen. Iedere keer als wij dit Contact aan u sturen, beschikt u over de mogelijkheid om u uit te schrijven als Vriend/ Vriendin van de Schola. Een mailtje naar de redactie is voldoende.

Als u niets doet, dan handhaven wij uw eerdere toestemming/inschrijving.

*_*_*_*_*

AGENDA voor het komende half jaar

Zondag 18 nov. 2018: Lebuinusconcert in de Grote kerk te Deventer

Zondag 2 december om 10.30 uur: viering van de eerste zondag van de advent en om 12.00 uur een kort advent/kerstconcert in de

Petrusbasiliek in Oirschot. Tussen de viering en het concert is er koffie.

Zondag 16 december: adventsconcert in klooster Graefenthal, Nierswalde bij Goch.

Nadere informatie: <http://www.klooster-graefenthal.de/events>

VAN DE PENNINGMEESTER

Binnenkort wordt weer van de rekening van de vrienden die ons daartoe gemachtigd hebben de jaarlijkse donatie automatisch geïncasseerd. Voor de leden die te kennen hebben gegeven zelf voor een overschrijving op

onze bankrekening te willen zorgen, is bij deze brief een aparte herinnering tot betaling gevoegd.

André Weel

Penningmeester van de schola

In onze winkel

Compact discs

Uit voorraad leverbaar:

O Virgo Mater, met gezangen van de Mariafeesten: € 8,-.

Media Vita, met gezangen uit de liturgie van de overledenen: € 8,-.

La Divina Commedia Gregoriana, een dubbel-cd met gezangen betrekking hebbend op de Divina Commedia van Dante Alighieri: € 15,-.

Imago Christi, een dubbel-cd met gezangen over het beeld van Christus zoals dit in twintig eeuwen is ontwikkeld: € 10,-.

The Martyred Virgins, a Gregorian memorial to female victims of violence € 8,-.

Het boek met als titel **'Lebuinus herontdekt'** met daarin een Cd waarop wij de metten van Lebuinus hebben gezongen. € 14,95.

Of: *uitsluitend* de Cd **de metten van Lebuinus** inclusief booklet: € 8,-.

Boek

Augustinus Hollaardt OP: 'Hoogtepunten uit de gregoriaanse traditie' een liturgisch en historisch perspectief

Het boek is ook een 'doe-boek': Vele gregoriaanse gezangen die worden besproken kunt u tegelijkertijd beluisteren via www.karolus-magnus.nl.

220 pagina's | prijs € 24,95 | paperback | formaat 16 x 23 cm |

ISBN 978 90 8972 061 0 | NUR 711

Prijzen zijn exclusief verzendkosten.

Besteladres: Schola Karolus Magnus,

Aldenhof 8540, 6537 CL Nijmegen,

Tel.: 06 - 15576233; e-mailadres: ermerjan@gmail.com